

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

28 април 2022 година *

„Преюдициално запитване — Митнически съюз — Право на възстановяване или право на плащане на парични суми, събрани или отказани от държава членка в нарушение на правото на Съюза — Антидъмпингови мита, вносни мита, възстановявания при износ и имуществени санкции — Понятие за нарушение на правото на Съюза — Неправилно тълкуване или прилагане на това право — Установяване на наличието на нарушение на посоченото право от съд на Съюза или от национален съд — Право на лихва — Период, за който се дължи лихва“

По съединени дела C-415/20, C-419/20 и C-427/20

с предмет три преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург, Германия) с актове от 20 август 2020 г. и от 1 септември 2020 г., постъпили в Съда на 7, 8 и 10 септември 2020 г., в рамките на производства по дела

Gräfendorfer Geflügel- und Tiefkühlfeinkost Produktions GmbH (C-415/20),

**F. Reyher Nchfg. GmbH & Co. KG vertr. d. d. Komplementärin Verwaltungsgesellschaft
F. Reyher Nchfg. mbH (C-419/20)**

срещу

Hauptzollamt Hamburg (C-415/20 и C-419/20)

и

Flexi Montagetechnik GmbH & Co. KG

срещу

Hauptzollamt Kiel (C-427/20),

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: А. Prechal, председател на състав, J. Passer (докладчик), F. Biltgen, N. Wahl и M. L. Arastey Sahún, съдии,

генерален адвокат: Т. Сăрета,

* Език на производството: немски.

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Gräfendorfer Geflügel- und Tiefkühlfeinkost Produktions GmbH, от M. Niestedt и K. Göcke, Rechtsanwälte,
- за F. Reyher Nchfg. GmbH & Co. KG vertr. d. d. Komplementärin Verwaltungsgesellschaft F. Reyher Nchfg. mbH, от S. Pohl и J. Sparr, Rechtsanwälte,
- за Flexi Montagetechnik GmbH & Co. KG, от H. Bleier, Rechtsanwalt,
- за нидерландското правителство, първоначално от M. K. Bulterman, L. Noort и J. M. Hoogveld, а впоследствие от Bulterman и Hoogveld, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от R. Pethke и M. Salyková, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 13 януари 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на принципите на правото на Съюза относно възстановяването на парични суми, събрани от държавите членки в нарушение на това право, и относно плащането на съответните лихви.
- 2 Запитванията са отправени в рамките на три спора, като първият е между Gräfendorfer Geflügel- und Tiefkühlfeinkost Produktions GmbH (наричано по-нататък „Gräfendorfer“) и Hauptzollamt Hamburg (Главна митническа служба Хамбург, Германия), вторият — между F. Reyher Nchfg. GmbH & Co. KG vertr. d. d. GmbH RAS Co. KG vertr. d. d. Komplementärin Verwaltungsgesellschaft F. Reyher Nchfg. mbH (наричано по-нататък „Reyher“) и Главна митническа служба Хамбург, и третият — между Flexi Montagetechnik GmbH Zhejiang Co. KG (наричано по-нататък „Flexi Montagetechnik“) и Hauptzollamt Kiel (Главна митническа служба Кил, Германия) относно искания, от една страна, за възстановяване на парични суми, които посочените дружества са платили на различни основания на тези две митнически служби, и от друга страна, за плащането на съответните лихви.

Правна уредба

Правото на Съюза

Митническо законодателство

- 3 Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 1992 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Общността“) е отменен и заменен с Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1 и поправки в ОВ L 287, 2013 г., стр. 90 и ОВ L 267, 2016 г., стр. 2, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Съюза“).
- 4 Член 236, параграф 1 от Митническият кодекс на Общността предвижда по-специално:
„Възстановяване на вносите или износните сборове се извършва, когато се установи, че в момента на плащането размерът на сборовете не е бил дължим [...]“.
- 5 Член 241 от този кодекс гласи по-специално:
„Възстановяването от митническите органи на размери на вносни или износни сборове, както и на нормативно определени лихви или лихви за забава, събрани при плащането на сборовете, не е основание за изплащане на лихви от тези органи. Въпреки това, лихва се изплаща когато:
– решение, удовлетворяващо молба за възстановяване, не бъде изпълнено в срок от три месеца, считано от приемането на това решение,
– националните разпоредби предвиждат това.
[...]“.
- 6 Член 116 от Митническият кодекс на Съюза, озаглавен „Общи разпоредби“, гласи:
„1. Съгласно условията, предвидени в настоящия раздел, размерът на вносите или износните мита, се възстановява или опрощава на което и да е от следните основания:
а) надвзети суми на вносите или износните мита;
[...]
в) грешка на компетентните органи;
[...]“.

6. Възстановяването не е основание за изплащане на лихви от съответните митнически органи.

Въпреки това, лихва се изплаща, когато решение за възстановяване не е изпълнено в срок от три месеца от датата, на която това решение е било взето, освен ако неизпълнението в определения срок е било извън контрола на митническите органи.

В този случай лихвата се плаща от датата на изтичане на тримесечния период до датата на възстановяване. [...]

[...]“.

Правна уредба относно възстановяванията при износ на земеделски продукти

7 Регламент (ЕО) № 800/1999 на Комисията от 15 април 1999 година за установяване на общи подробни правила за прилагане на режима на възстановяванията при износ на земеделски продукти (ОВ L 102, 1999 г., стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 27, стр. 187), на който се позовава запитващата юрисдикция, е отменен и заменен с Регламент (ЕО) № 612/2009 на Комисията от 7 юли 2009 година за установяване на общи подробни правила за прилагане на режима на възстановяванията при износ на земеделски продукти (ОВ L 186, 2009 г., стр. 1).

8 Член 51, параграф 1 от Регламент № 800/1999 гласи по-специално:

„Когато е констатирано, че с оглед на отпускането на възстановяване при износа, износителят е поискал възстановяване, по-високо от приложимото възстановяване, дължимото възстановяване за въпросния износ е възстановяването, приложимо при действително осъществения износ, намалено със сума, съответстваща:

- а) на половината от разликата между поисканото възстановяване и приложимото възстановяване при действително осъществения износ;
- б) на двойния размер на разликата между поисканото възстановяване и приложимото възстановяване, ако износителят умишлено е предоставил невярна информация.

[...]“.

9 Член 48, параграф 1 от Регламент № 612/2009 възпроизвежда разпоредбите на член 51, параграф 1 от Регламент № 800/1999.

Германското право

Данъчен кодекс

- 10 Abgabenordnung (Данъчен кодекс) (BGBl. 2002 I, стр. 3866), в редакцията му, приложима към споровете по главните производства (наричан по-нататък „Данъчният кодекс“), предвижда в член 1, озаглавен „Приложно поле“:

„1. Този закон се прилага за всички данъци, включително всички вземания на лицата във връзка с данъчното облагане, които се уреждат от федералното право или от правото на Съюза, доколкото са администрирани от финансовите органи на федерацията или на провинциите. Този закон се прилага само доколкото правото на Съюза не налага друго.

[...]

3. Разпоредбите на този закон се прилагат съответно към акцесорните данъчни плащания, доколкото правото на Съюза не налага друго. [...]“.

- 11 Член 3 от този кодекс, озаглавен „Данъци и акцесорни данъчни плащания“, предвижда по-специално:

„1. Данъците са плащания, които не представляват възнаграждение за определена услуга, а се налагат от публичноправните власти, с цел събиране на приходи, в тежест на всички лица, за които са налице определените със закон условия за възникване на данъчното задължение; [...]

[...]

3. Вносните и износните мита по член 5, точки 20 и 21 от Митническия кодекс на Съюза са данъци по смисъла на този закон. [...]

4. Акцесорни данъчни плащания са:

[...]

4) лихвите по членове 233—237 от настоящия кодекс [...],

[...]

8) лихвите върху вносните и износните мита по член 5, точки 20 и 21 от Митническия кодекс на Съюза,

[...]“.

- 12 Съгласно член 37 от посочения кодекс, озаглавен „Вземания, произтичащи от данъчното правоотношение“:

„1. Вземания, произтичащи от данъчното правоотношение, са вземанията за данъци, вземанията на лицата във връзка с данъчното облагане, [...] вземанията за акцесорни

данъчни плащания, вземанията за подлежащи на възстановяване суми по параграф 2 и вземанията за подлежащи на възстановяване суми съгласно специални данъчни закони.

2. В случай че сумата на данък, на данъчно вземане на лицата, [...] или на акцесорно данъчно плащане е платена или върната без правно основание, платилото лице има право да иска възстановяване на съответната сума от получателя. [...].

13 Съгласно член 233 от същия кодекс, озаглавен „Общо правило“:

„Вземанията, произтичащи от данъчното правоотношение (член 37), се олихвяват само когато законът предвижда това. [...].“

14 Член 236 от Данъчния кодекс, озаглавен „Съдебни лихви върху подлежащи на възстановяване суми“, гласи:

„1. Ако с влязло в сила съдебно решение или въз основа на такова решение се отмени определен данък или се установи вземане на данъчнозадължено лице във връзка с данъчното облагане, подлежащата на възстановяване или изплащане сума се олихвява, считано от деня на започването на съдебния процес до деня на плащането, извън случаите по параграф 3. Ако подлежащата на възстановяване сума е платена едва след сезиране на съда, лихвите се начисляват от датата на плащането.

[...].“

Закон за прилагането на общата организация на пазарите и директните плащания

15 Gesetz zur Durchführung der gemeinsamen Marktorganisationen und der Direktzahlungen (Marktorganisationsgesetz) (Закон за прилагането на общата организация на пазарите и директните плащания) от 7 ноември 2017 г. (BGBl. 2017 I, стр. 3746), в редакцията му, приложима към спора по главното производство по дело С-415/20 (наричан по-нататък „Законът за прилагането на общата организация на пазарите и директните плащания“), предвижда в член 6, озаглавен „Предимства“:

„1. Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft (Федерално министерство на храните и земеделието, Германия) е оправомощено да приема [...] с актове, които не подлежат на одобрение от Bundesrat (Федерален съвет, Германия), доколкото е необходимо за прилагането на този закон:

1) разпоредби и актове [...] относно продуктите, които са предмет на обща организация на пазарите [...], що се отнася до:
а) възстановяванията при износ;

[...]

процесуални разпоредби и разпоредби, определящи условията и размера на тези предимства, доколкото те са определени, определяеми или ограничени [...]

[...].“

16 Член 14 от този закон, озаглавен „Лихви“, гласи:

„1. Върху сумите, дължими за възстановяване на предимства или за нарушение на друго задължение, се дължи лихва, равна на основния лихвен процент, увеличен с пет пункта, считано от деня на настъпване на тяхната изискуемост. [...]

2. Върху сумите, дължими във връзка с предимство или държавна намеса, се дължи лихва в съответствие с членове 236, 238 и 239 от [Данъчния кодекс], считано от датата на сезиране на съда. Извън това лихви не се начисляват“.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

Дело C-415/20

- 17 Gräfenhofer е дружество, установено в Германия, което изнася кланични птичи трупове в трети държави.
- 18 Главна митническа служба Хамбург отказва да му предостави възстановявания при износ за кланичните птичи трупове, изнесени от него в трети държави в периода между януари и юни 2012 г., с мотива че те не са със „задоволително пазарно качество“ по смисъла на правната уредба на Съюза относно възстановяванията при износ на земеделски продукти, тъй като не били напълно оскубани, от една страна, и били оставени с твърде много вътрешности, от друга. Освен това тя му налага имуществена санкция за това, че е поискало възстановяване при износ, по-високо от приложимото. Gräfenhofer подава жалба по административен ред срещу този отказ, а след това и жалба срещу имуществената санкция.
- 19 Впоследствие, в производства по жалби, подадени от две дружества, различни от Gräfenhofer, Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) постановява, че съгласно решение от 24 ноември 2011 г., Gebr.Stolle и Doux Geflügel (C-323/10—C-326/10, EU:C:2011:774), наличието на неголям брой пера и на определен брой вътрешни органи не е пречка за предоставяне на възстановявания при износ на тези продукти.
- 20 След постановяването на това съдебно решение Главна митническа служба Хамбург предоставя на Gräfenhofer поисканите от него възстановявания при износ и му възстановява сумата на наложената имуществена санкция.
- 21 С писмо от 16 април 2015 г. Gräfenhofer отправя до Главна митническа служба Хамбург искане за плащане на лихви както върху сумите на възстановяванията при износ, така и върху сумата на имуществената санкция за целия период, през които то неправомерно е било лишено от възможността да разполага със съответните парични суми. Главна митническа служба Хамбург отказва да уважи това искане, а след това и подадената по административен ред жалба от Gräfenhofer срещу този отказ.
- 22 На 23 май 2018 г. Gräfenhofer подава жалба пред запитващата юрисдикция, в подкрепа на която твърди по същество, че правото на Съюза предоставя на правен субект, на когото национален орган е отказал или е наложил плащането на определена парична сума в нарушение на това право, правото да получи, наред с плащането или възстановяването на тази парична сума, и лихви за целия период, през който не е могъл да разполага с нея.

- 23 В акта за преюдициално запитване Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) посочва, на първо място, че няма разпоредба от правото на Съюза или от националното право, приложима към спора по главното производство, която да позволява да се уважи искането на Gräfendorfer за плащане лихви и че следователно решаването на този аспект от спора зависи от това дали въпросното искане може да се анализира през призмата на принципите, които Съдът е формулирал в практиката си във връзка с възстановяването от националните органи на парични суми, чието плащане е било наложено на правните субекти в нарушение на правото на Съюза.
- 24 На второ място, запитващата юрисдикция посочва, че от тази съдебна практика следва, че правото на Съюза предоставя на правните субекти правото да получат от компетентните национални органи не само възстановяване на данъци, такси, налози или мита, които са платили в нарушение на правото на Съюза, но и обезщетение под формата на лихви за загубата, причинена от невъзможността да използват паричните суми за тези данъци, такси, налози или мита през целия период, в който не са имали достъп до тях (решения от 19 юли 2012 г., Littlewoods Retail и др., C-591/10, EU:C:2012:478, от 27 септември 2012 г., Zuckerfabrik Jülich и др., C-113/10, C-147/10 и C-234/10, EU:C:2012:591 и от 18 април 2013 г., Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250). След това уточнение запитващата юрисдикция посочва, че една от паричните суми, предмет на главното производство, не е данък, такса, налог или мито, а имуществена санкция (решение от 11 юли 2002 г., Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, EU:C:2002:440).
- 25 Според запитващата юрисдикция може да има основателно съмнение дали трябва да се счита, че такава имуществена санкция е платена в нарушение на правото на Съюза по смисъла на посочената съдебна практика. Всъщност съответната сума била възстановена от съответния национален орган не в резултат на отмяна от национален съд или на обявяване на недействителността от Съда на акта или на актовете съответно на вътрешното право или на правото на Съюза, въз основа на които е била наложена тази имуществена санкция, а в резултат на съдебно решение, в което Съдът е тълкувал — по реда на преюдициалното производство — правото на Съюза по начин, който не съответства на по-ранното тълкуване на това право от този орган и на което той се е основал при налагането на посочената имуществена санкция. Ето защо запитващата юрисдикция счита, че е необходимо да се отправи запитване до Съда по този въпрос, като същевременно заявява, че е склонна да приеме, че когато национален орган налага имуществена санкция на правен субект въз основа на неправилно тълкуване на правото на Съюза, трябва да се приеме, че тази имуществена санкция е била наложена в нарушение на това право и следователно че при възстановяването на съответната сума трябва да се платят и лихви за целия период, през който този правен субект не е могъл да използва тази сума.
- 26 На трето място, Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) посочва, че тъй като липсва разпоредба от правото на Съюза, която да уточнява условията и реда за плащане на лихви при забавено изплащане на възстановявания при износ и при възстановяване на сумата на наложена имуществена санкция, като разглежданата в главното производство, трябва да се приеме, че този въпрос се урежда от вътрешното право на всяка държава членка. Германското право обаче не въздигало изплащането на лихви в общ принцип, а го предвиждало само в точно определени случаи, в които спорът по главното производство не попадал. Всъщност разпоредбите на германското право, и по-специално тези на Закона за прилагането на общата организация на пазарите и директните плащания, предвиждали, от една страна, че правният субект има право да получи лихви върху възстановявания при

- износ, ако е подал жалба по съдебен ред срещу решението, с което компетентният национален орган незаконосъобразно е отказал да му ги предостави, но не и ако е подал само жалба по административен ред срещу това решение, както е направило Gräfendorfer. Не били предвидени лихви и в случай на възстановяване на сумата на незаконосъобразно наложена имуществена санкция. От друга страна и при всички положения, дори когато посоченият правен субект е подал жалба по съдебен ред, плащането на лихви било предвидено едва от датата на подаване на тази жалба, но не и от датата на приемане на решението на компетентния орган.
- 27 Запитващата юрисдикция обаче иска да се установи дали тези разпоредби — в резултат на които правен субект, на когото със закъснение са били предоставени възстановявания при износ, след като са му били отказани неправомерно, и на когото незаконно е била наложена имуществена санкция, е бил лишен изцяло или частично от обезщетението, под формата на плащане на лихви, което би могъл да претендира поради невъзможността да разполага със съответните суми — са в съответствие с изискването за ефективност, на което е подчинена процесуалната автономия на държавите членки.
- 28 При тези обстоятелства Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) решава да спре производството и да постави на Съда следните два преюдициални въпроса:
- „1) Трябва ли да се приеме, че произтичащото от правото на Съюза задължение на държавите членки да възстановяват с лихви данъците, митата и таксите, събрани в нарушение на правото на Съюза, е налице включително когато възстановяването се налага не вследствие на констатация на Съда на Европейския съюз, че уредбата, представляваща правното основание за събирането им, е приета в нарушение на правото на Съюза, а вследствие на дадено от Съда тълкуване на (под)позиция от Комбинираната номенклатура [която се съдържа в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 1987 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 3)]?
- 2) Може ли принципите на изведеното от Съда на Европейския съюз право на лихва, произтичащо от правото на Съюза, да се приложат и по отношение на възстановявания при износ, чието изплащане е отказано от органите на държавата членка в нарушение на правото на Съюза?“.

Дело C-419/20

- 29 Reuher е установено в Германия дружество, което през 2010 г. и 2011 г. внася в Европейския съюз скрепителни елементи от установено в Индонезия дружество, което е дъщерно дружество на друго дружество, установено в Китай.
- 30 Главна митническа служба Хамбург приема, че тези скрепителни елементи са с произход от Китай и че на това основание при вноса им в Съюза трябва да бъдат обложени с антидъмпинговите мита, предвидени в Регламент (ЕО) № 91/2009 на Съвета от 26 януари 2009 година за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои скрепителни елементи от желязо или стомана с произход от Китайската народна република (ОВ L 29, 2009 г., стр. 1). Поради това тя решава да обложи Reuher с тези антидъмпингови мита.

- 31 Reyher плаща посочените антидъмпингови мита, но обжалва решението за налагането им пред Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург).
- 32 С решение от 3 април 2019 г. този съд приема, че наложените на Reyher антидъмпингови мита не са били дължими, тъй като Главно митническо бюро Хамбург не е доказало, че внесените от Reyher в Съюза скрепителни елементи са с произход от Китай.
- 33 През май 2019 г. Главна митническа служба Хамбург възстановява на Reyher сумата за платените от него антидъмпингови мита. Тя обаче отказва да му изплати лихви върху тази сума за периода от датата на плащането на митата до датата на тяхното възстановяване, а след това отхвърля подадената по административен ред жалба срещу този отказ от заинтересованото лице.
- 34 На 10 февруари 2020 г. Reyher подава жалба пред Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург), в подкрепа на която по същество твърди, че от решение от 18 януари 2017 г., Wortmann (С-365/15, ЕУ:С:2017:19), следва, че правен субект, който е било обложен от национален орган с антидъмпингови мита в нарушение на правото на Съюза, има право не само да му бъде възстановена събраната за тези антидъмпингови мита сума, но и право да му се платят лихви върху нея за целия период от датата на плащането на тази сума до датата на нейното възстановяване. Освен това Reyher поддържа, че трябва да се приеме, че плащането на антидъмпингови мита е извършено в нарушение на правото на Съюза не само когато Съдът е обявил за невалиден регламента за налагането им, какъвто е случаят в посоченото съдебно решение, но и когато национален съд установи, че национален орган е приложил неправилно този регламент, налагайки погрешно антидъмпингови мита на правен субект въз основа на този регламент, какъвто е настоящият случай.
- 35 В акта за преюдициално запитване, на първо място, Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) посочва най-напред, че от член 236, параграф 1 от Данъчния кодекс следва, че правен субект, който подаде жалба по съдебен ред срещу решение, с което му е наложено задължение за плащане на антидъмпингови мита, има право на лихви върху сумата на съответните мита за периода от датата на сезиране на съда до датата на възстановяване на тази сума, ако се окаже, че това плащане не е било дължимо. По-нататък той посочва, че член 241 от Митническия кодекс на Общността, както е тълкуван от Съда в решение от 18 януари 2017 г., Wortmann (С-365/15, ЕУ:С:2017:19), допуска прилагането на тази разпоредба от Данъчния кодекс. Накрая той счита, че член 116 от Митническия кодекс на Съюза, който заменя член 241 от Митническия кодекс на Общността и е формулиран по различен начин, не е приложим към спора по главното производство.
- 36 На второ място, запитващата юрисдикция посочва, че няма разпоредба от правото на Съюза или от националното право, приложима към спора, която да позволява да се уважи на искането на Reyher за плащане на лихви за периода от датата, на която Главна митническа служба Хамбург е решила да му наложи антидъмпингово мито, до датата, на която Reyher е подало жалба по съдебен ред срещу това решение.
- 37 На трето и последно място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали практиката на Съда позволява да се уважи това искане за въпросния период. В това отношение тя отбелязва по-специално че от решение от 19 юли 2012 г., Littlewoods Retail и др. (С-591/10, ЕУ:С:2012:478), следва, че когато национален орган е наложил на правен субект задължение за плащане на мито, прилагайки неправилно акт или разпоредба от правото на Съюза, и когато това нарушение на правото на Съюза е било установено от национален съд,

този правен субект има право не само да му бъде възстановена сумата на недължимо платеното мито, но и да му бъдат платени лихви върху тази сума за целия период от датата на плащането ѝ до датата на възстановяването ѝ. Освен това тя отбелязва, че смисълът на това решение и на съдебната практика, от която то е част, е да се възстанови положението, в което би се намирал такъв правен субект, ако правото на Съюза не бе нарушено, като получи възможност да си възстанови цялата сума, с която би разполагал, ако не бе допусната тази незаконосъобразност.

- 38 При тези обстоятелства Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Налице ли е нарушение на правото на Съюза като предпоставка за възникването на изведеното от Съда на Европейския съюз право на лихва, произтичащо от правото на Съюза, включително когато орган на държава членка определи мито в приложение на правото на Съюза, но съд на държава членка по-късно установи, че не са изпълнени фактическите предпоставки за събиране на митото?“.

Дело C-427/20

- 39 Flexi Montagetechnik е установено в Германия дружество, което внася в Съюза т.нар. карабинери, които се използват в производството на поводи за кучета.
- 40 Главна митническа служба Кил приема, че тези карабинери трябва да се класират в позиция от Комбинираната номенклатура, която се съдържа в приложение I към Регламент № 2658/87, различна от декларираната от Flexi Montagetechnik и че на това основание тези карабинери трябва да се обложат с вносни мита в размер, по-висок от платения от Flexi Montagetechnik. Поради това тя решава да измени съответно размера на тези вносни мита.
- 41 Flexi Montagetechnik плаща разликата между първоначално платения размер на вноските мита и техния размер след изменението, но през септември 2014 г. започва съдебно производство, което приключва с постановяването от Bundesfinanzhof (Федерален финансов съд, Германия) на решение от 20 юни 2017 г., в което се приема, че разглежданите карабинери е трябвало да останат класирани в декларираната от Flexi Montagetechnik позиция и поради това отменя актовете, с които Главна митническа служба Кил изменя размера на съответните вносни мита.
- 42 Тогава Главна митническа служба Кил възстановява на Flexi Montagetechnik разликата между размера на първоначално платените от него вносни мита и техния размер след изменението. Тя обаче отказва да му плати лихва върху тази разлика за периода от датата на плащането на митата до датата на частичното им възстановяване, а след това отхвърля подадената срещу този отказ жалба по административен ред.
- 43 Flexi Montagetechnik подава жалба по съдебен ред срещу този отказ, след което Главна митническа служба Кил му плаща лихви за периода от датата, на подаване на жалбата, с която е образувано посоченото в точка 41 от настоящото решение съдебно производство, до датата, на която тази митническа служба му е възстановила разликата между първоначално определения и впоследствие изменения размер на платените от него вносни мита.

- 44 В акта за преюдициално запитване Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург), който е сезиран с подадената по съдебен ред жалба, си задава въпроса дали при липсата на разпоредба на вторичното право на Съюза или на националното право в тази насока, Flexi Montagetechnik може да изведе от практиката на Съда право на плащане на лихви върху сумата, която митническата администрация е поискала от него в нарушение на правото на Съюза, за периода от датата на плащането на тази сума до датата на подаване на жалбата по съдебен ред.
- 45 Съображенията, които този съд развива по този въпрос, съответстват по същество на съображенията, които развива в своя акт за преюдициално запитване по дело С-419/20, както бяха обобщени в точки 35—37 от настоящото решение.
- 46 При тези обстоятелства Finanzgericht Hamburg (Финансов съд Хамбург) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Налице ли е нарушение на правото на Съюза като предпоставка за възникването на изведеното от Съда на Европейския съюз право на лихва, произтичащо от правото на Съюза, включително когато орган на държава членка определи мито в противоречие с валидно действащи разпоредби на правото на Съюза и това нарушение на правото на Съюза е установено от съд на държавата членка?“.

Производството пред Съда

- 47 С решение на председателя на Съда от 9 октомври 2020 г. дела С-415/20, С-419/20 и С-427/20 са съединени за целите на писмената фаза на производството.
- 48 С решение на Съда от 27 април 2021 г. те са съединени и за целите на устната фаза на производството и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

- 49 Както следва от изложеното в актовете за преюдициално запитване, които са в основата на трите съединени дела и които бяха обобщени в точки 23—27, 31—37 и 41—45 от настоящото решение, различните отправени до Съда въпроси се припокриват в редица аспекти и поради това трябва да се разгледат заедно.
- 50 С оглед на формулировката на очертаните в тези точки различни въпроси и на проблематиката, която е в основата им, следва да се приеме, че с посочените въпроси запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали принципите на правото на Съюза относно правото на субектите да получат възстановяване на паричните суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и плащането на лихви върху тези парични суми, трябва да се тълкуват:
- първо, в смисъл че се прилагат в хипотезата, при която въпросните парични суми съответстват, от една страна, на възстановявания при износ, които са били предоставени със закъснение на правен субект, след като му са били отказани в нарушение на това право, и от друга страна, на имуществена санкция, наложена на този правен субект в резултат на това нарушение,

- второ, в смисъл че се прилагат, когато от решение на Съда или на национален съд следва, че плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено от национален орган въз основа на неправилно тълкуване или прилагане на правото на Съюза, и
 - трето, в смисъл че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че когато плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено в нарушение на правото на Съюза, плащането на лихви, от една страна, се дължи само ако е подадена жалба по съдебен ред, с която се иска плащане или възстановяване на разглежданата парична сума, и от друга страна, може да се извърши само за периода от датата на подаване на жалбата до датата на постановяване на решението от компетентния съд, но не и за периода преди това.
- 51 В това отношение, на първо място, следва да се отбележи, че от постоянната практика на Съда следва най-напред, че всеки субект, на когото национален орган е наложил плащане на такса, мито, данък или друг налог в нарушение на правото на Съюза, има по силата на последното право да му бъде възстановена съответната парична сума от съответната държава членка (вж. в този смисъл решения от 9 ноември 1983 г. *San Giorgio*, 199/82, EU:C:1983:318, т. 12, от 8 март 2001 г., *Metallgesellschaft* и др., С-397/98 и С-410/98, EU:C:2001:134, т. 84 и от 9 септември 2021 г., *Hauptzollamt В* (Факултативно данъчно намаление), С-100/20, EU:C:2021:716, т. 26 и цитираната съдебна практика).
- 52 Освен това, също по силата на правото на Съюза този субект има право държавата членка не само да му възстанови недължимо събраната парична сума, но и да му плати лихви, които да компенсират невъзможността да използва тази сума (вж. решения от 19 юли 2012 г., *Littlewoods Retail* и др., С-591/10, EU:C:2012:478, т. 24—26 и от 9 септември 2021 г., *Hauptzollamt В* (Факултативно данъчно намаление), С-100/20, EU:C:2021:716, т. 26 и 27).
- 53 Правото на възстановяване на парични суми, чието плащане е било наложено на правен субект от държава членка в нарушение на правото на Съюза, и правото на изплащане на лихви върху тези суми са израз на общия принцип на възстановяване на недължимо платеното (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2011 г., *Lady & Kid* и др., С-398/09, EU:C:2011:540, т. 18, 20 и 26).
- 54 Предвид общия характер на принципа, чийто израз са тези две права, следва да се приеме, от една страна, че те се прилагат, когато паричната сума, чието плащане е било наложено от държава членка на правен субект, представлява имуществена санкция, която неправилно е наложена въз основа на акт на правото на Съюза или на разпоредби на вътрешното право, приети от тази държава членка с оглед на изпълнението, транспонирането или спазването на такъв акт. Така подобно на такса, мито, данък или друг налог, платен в нарушение на правото на Съюза, такава имуществена санкция трябва да бъде възстановена на съответното лице, на което се дължат и лихви, предназначени да компенсират невъзможността да се използва съответната парична сума.
- 55 От това следва, че посочените права намират приложение по-специално във връзка с имуществена санкция като разглежданата по дело С-415/20, която цели да позволи на държавите членки да гарантират спазването на правната уредба на Съюза относно

- възстановяванията при износ на земеделски продукти, както следва от практиката на Съда, на която се позовава запитващата юрисдикция (вж. в този смисъл решение от 11 юли 2002 г., *Käserei Champignon Hofmeister*, C-210/00, EU:C:2002:440, т. 40, 60 и 66).
- 56 От друга страна, що се отнася до въпроса дали правото на лихва намира приложение и в хипотезата, при която такива възстановявания при износ са били платени със закъснение на поискалия ги правен субект, след като му са му били отказани от компетентния национален орган в нарушение на правото на Съюза, следва да се отбележи, че за тази хипотеза е характерно обстоятелството, че съответният правен субект е бил лишен за определен период от време от парична сума, на която съответстват тези възстановявания при износ, поради забавянето, което само по себе си е последица от нарушаване на правото на Съюза.
- 57 Това положение обаче е сходно с положението на правен субект, който е бил лишен за определен период от време от парична сума, която съответства на такса, мито, данък или друг налог, чието плащане е било изискано от държава членка в нарушение на правото на Съюза, и който на това основание има право да получи лихви, предназначени да компенсират невъзможността да се използва тази парична сума в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 52 от настоящото решение.
- 58 Ето защо следва да се приеме по аналогия, че когато възстановявания при износ са били платени със закъснение на правен субект в нарушение на правото на Съюза, той има право да получи лихви, предназначени да компенсират невъзможността да се използва съответната парична сума.
- 59 Така от точки 51—58 от настоящото решение следва, че принципите на правото на Съюза относно правото на правните субекти да им бъдат възстановени парични суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и плащането на лихви върху тези парични суми, трябва да се тълкуват в смисъл, че се прилагат, когато въпросните парични суми съответстват, от една страна, на възстановявания при износ, които са били предоставени със закъснение на правен субект, след като са му били отказани в нарушение на това право, и от друга страна, на имуществена санкция, която е била наложена на този субект в резултат на това нарушение.
- 60 На второ място, от постоянната практика на Съда, припомнена в точки 51 и 52 от настоящото решение, следва, че обстоятелството, че плащането на такса, мито, данък или друг налог е наложено от национален орган „в нарушение на правото на Съюза“, обосновава и представлява основание за правото на правните субекти, които са платили недължимо съответната парична сума, да получат възстановяването ѝ от държавата членка, която я е събрала, както и лихви от последната.
- 61 В това отношение следва да се отбележи най-напред, че предмет на такова нарушение може да бъде всяка норма на правото на Съюза, независимо дали е разпоредба на първичното или вторичното право (вж. решения от 9 ноември 1983 г., *San Giorgio*, 199/82, EU:C:1983:318, т. 12 и от 9 септември 2021 г., *Hauptzollamt В* (Факултативно данъчно намаление), C-100/20, EU:C:2021:716, т. 26), а също и общ принцип на правото на Съюза (вж. решение от 9 септември 2021 г., *Hauptzollamt В* (Факултативно данъчно намаление), C-100/20, EU:C:2021:716, т. 28).

- 62 По-нататък, що се отнася до естеството на това нарушение, от точки 53—59 от настоящото решение следва, че правото на възстановяване и правото на лихви, които правните субекти черпят от правото на Съюза, са израз на общ принцип, чието прилагане не е ограничено само до някои нарушения на това право или изключено при наличието на други.
- 63 От това следва, че тези права могат да бъдат изтъкнати не само в случаите, когато национален орган е наложил на правен субект задължението за плащане на парична сума под формата на такса, данък или антидъмпингово мито въз основа на акт на Съюза, който се оказва незаконосъобразен (вж. в този смисъл решения от 27 септември 2012 г., *Zuckerfabrik Jülich* и др., С-113/10, С-147/10 и С-234/10, ЕУ:С:2012:591, т. 65 и 69 и от 18 януари 2017 г., *Wortmann*, С-365/15, ЕУ:С:2017:19, т. 34 и 37), но и в други случаи.
- 64 Така тези права могат да бъдат изтъкнати по-специално когато плащането на такса или на данък е било наложено на правен субект въз основа на национална правна уредба, която се оказва в противоречие с разпоредба на първичното или вторичното право на Съюза (вж. в този смисъл решения от 8 март 2001 г., *Metallgesellschaft* и др., С-397/98 и С-410/98, ЕУ:С:2001:134, т. 82—84 и 96 и от 15 октомври 2014 г., *Nicula*, С-331/13, ЕУ:С:2014:2285, т. 27—31), или пък когато национален орган е наложил на правен субект задължение за плащане на такса, като е приложил неправилно — от гледна точка на правото на Съюза — акт на Съюза или национална правна уредба, която гарантира изпълнението или транспонирането на такъв акт (вж. в този смисъл решения от 19 юли 2012 г., *Littlewoods Retail* и др., С-591/10, ЕУ:С:2012:478, т. 10, 11 и 34 и от 9 септември 2021 г. *Hauptzollamt B* (Факултативно данъчно намаление), С-100/20, ЕУ:С:2021:716, т. 25—36).
- 65 От предоставената от запитващата юрисдикция информация е видно, че трите правни и фактически положения, във връзка с които тя отправя запитвания до Съда, попадат в обхвата на последната хипотеза. Всъщност от тази информация е видно, че що се отнася до дело С-415/20, съответният национален орган е отказал да предостави на правен субект възстановявания при износ и му е наложил имуществена санкция именно като е приложил неправилно правото на Съюза, поради неправилно тълкуване на това право. По същия начин по дела С-419/20 и С-427/20 съответните национални органи са наложили съответно антидъмпингови и вносни мита на правните субекти, като са приложили неправилно правото на Съюза поради грешка при прилагане на правото или грешка в преценката на фактите.
- 66 Накрая от практиката на Съда следва, че нарушението на правото на Съюза, което дава право на възстановяване и право на лихви в полза на съответния правен субект и съответно задължава съответната държава членка да извърши това възстановяване и да заплати тези лихви, може да бъде установено не само от съд на Съюза (вж. в този смисъл решение от 18 януари 2017 г., *Wortmann*, С-365/15, ЕУ:С:2017:19, т. 37), който единствено е компетентен да отмени или да обяви невалидността на акт на Съюза (решения от 22 октомври 1987 г., *Foto-Frost*, 314/85, ЕУ:С:1987:452, т. 15—20 и от 6 октомври 2015 г., *Schrems*, С-362/14, ЕУ:С:2015:650, т. 62), но и от национален съд, независимо дали последният трябва да изведе последиците от предварително установената от съд на Съюза незаконосъобразност или невалидност (вж. в този смисъл решение от 18 януари 2017 г., *Wortmann*, С-365/15, ЕУ:С:2017:19, т. 38), или да установи опорочаването на акт, приет от национален орган, поради неправилно прилагане на правото на Съюза.

- 67 В това отношение следва да се подчертае, че член 19 ДЕС възлага задачата да се гарантира пълното прилагане на правото на Съюза във всички държави членки и съдебната защита, която правните субекти черпят от посоченото право, не само на съда на Съюза, но и на националните съдилища, които по този начин имат за задача в сътрудничество със съда на Съюза да гарантират спазването на правото при тълкуването и прилагането на Договорите, както припомня генералният адвокат в точки 82 и 83 от заключението си.
- 68 Освен това в случай на съмнение относно тълкуването на правото на Съюза в конкретен случай тези национални съдилища имат правото или съответно задължението да сезират Съда с преюдициално запитване съгласно член 267 ДФЕС, като се има предвид, че тълкувателните решения, постановени от последния, изясняват и уточняват, когато е необходимо, значението и обхвата на тълкуваните с тях правни норми, както те трябва или е трябвало да се разбират и прилагат от момента на влизането им в сила (решение от 7 август 2018 г., *Hochtief*, С-300/17, ЕУ:С:2018:635, т. 55).
- 69 Следователно от точки 59—68 от настоящото решение следва, че принципите на правото на Съюза относно правото на правните субекти да получат възстановяване на паричните суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и правото да им бъдат платени лихви върху тези суми, трябва да се тълкуват в смисъл, че се прилагат — по принцип и без да се засягат редът и условията за упражняване на тези права в конкретния случай — когато от решение на Съда или на национален съд следва, че плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови или на вносни мита е било отказано или съответно наложено от национален орган поради погрешно тълкуване или прилагане на правото на Съюза.
- 70 На трето и последно място, правото на лихви, посочено в точка 52 от настоящото решение, има за цел, както следва от цитираната в тази точка съдебна практика, да компенсира невъзможността за използване на определена парична сума, от която съответното лице е било лишено неправомерно.
- 71 В зависимост от случая компенсирането може да се извърши или по реда и условията, предвидени в приложимата правна уредба на Съюза, или при липса на такава правна уредба — по реда и условията на националното право.
- 72 В случая, както отбелязва запитващата юрисдикция, споровете по главните производства по дела С-419/20 и С-427/20 се отнасят до парични суми, които съответстват на недължими мита. Както следва от точки 3—6 от настоящото решение, до известна степен възстановяването на тези мита се урежда от правна уредба, приета от законодателя на Съюза, а именно правната уредба в митническата област. За разлика от тях спорът по главното производство по дело С-415/20 се отнася до парични суми, които съответстват на изплатени със закъснение възстановявания при износ на земеделски продукти и на неправилно наложена имуществена санкция. Релевантните разпоредби на приложимата в тази област правна уредба на Съюза, цитирани в точки 7—9 от това решение, обаче не предвиждат механизъм, сходен на установения за недължимите мита.
- 73 Като се има предвид тази разлика в положенията, най-напред трябва да се отбележи, че от практиката на Съда следва, че при възстановяването на недължими мита, предвидено в член 236, параграф 1 от Митническият кодекс на Общността, който според запитващата юрисдикция е приложим *ratione temporis*, трябва да се начисляват лихви (вж. в този смисъл решение от 18 януари 2017 г., *Wortmann*, С-365/15, ЕУ:С:2017:19, т. 36—38). Освен

това изключението от този общ принцип, предвидено в член 241 от този кодекс, не е приложимо когато, както в настоящия случай, тези мита не се дължат, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза (вж. в този смисъл решение от 18 януари 2017 г., Wortmann, С-365/15, ЕУ:С:2017:19, т. 25—27). Както отбелязва генералният адвокат в точки 103 и 109 от заключението си, същото важи и за изключението по член 116, параграф 6 от Митническият кодекс на Съюза, който сега по същество възпроизвежда съдържанието на член 241 от Митническият кодекс на Общността.

- 74 При тези обстоятелства по-нататък следва да се отбележи, що се отнася както до митата, разглеждани по дела С-419/20 и С-427/20, така и до имуществената санкция, разглеждана по дело С-415/20, че както следва от постоянната практика на Съда, при липсата на правна уредба на Съюза във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се предвидят условията и редът за плащане на лихви в случай на възстановяване на парични суми, събрани в нарушение на правото на Съюза. Тези условия и ред обаче трябва да са съобразени с принципите на равностойност и на ефективност — изискване, чието спазване предполага те да не правят прекомерно трудно или практически невъзможно упражняването на правото на лихва, гарантирано от правото на Съюза (вж. решения от 19 юли 2012 г., Littlewoods Retail и др., С-591/10, ЕУ:С:2012:478, т. 27 и 28 и от 6 октомври 2015 г., Târșia, С-69/14, ЕУ:С:2015:662, т. 26 и 27). Аналогични изисквания се прилагат и в случай на плащане със закъснение на дължима по силата на правото на Съюза парична сума, като тази, която съответства на разглежданите по дело С-415/20 възстановявания при износ.
- 75 По-конкретно, условията и редът за плащане на лихви не трябва да лишават съответния правен субект от подходящо обезщетение за претърпяната от него загуба, което означава по-специално че трябва да му се изплатят лихви за целия период от датата, на която е платил или съответно е трябвало да му бъде платена въпросната парична сума, до датата, на която тази сума му е била възстановена или изплатена (вж. в този смисъл решения от 18 април 2013 г., Irimie, С-565/11, ЕУ:С:2013:250, т. 26—28 и от 23 април 2020 г., Sole-Mizo и Dalmandi Mezőgazdasági, С-13/18 и С-126/18, ЕУ:С:2020:292, т. 43, 49 и 51).
- 76 От това следва, че правото на Съюза не допуска правен механизъм, който не отговаря на това изискване и който следователно не позволява ефективното упражняване на правото на възстановяване и на правото на лихва, гарантирани от това право (вж. в този смисъл решения от 18 април 2013 г., Irimie, С-565/11, ЕУ:С:2013:250, т. 29 и от 15 октомври 2014 г., Nicula, С-331/13, ЕУ:С:2014:2285, т. 38 и 39).
- 77 Следователно правото на Съюза не допуска национална правна уредба, съгласно която лихви върху парични суми, чието плащане е било наложено или съответно отказано на правен субект в нарушение на правото на Съюза, като разглежданите в главното производство, могат да се изплатят само за периода от датата на подаване на жалба по съдебен ред, с която се иска възстановяване или предоставяне на тези парични суми, до датата на постановяване на решението на компетентния съд, но не и за периода преди това, каквато е разглежданата в главното производство национална правна уредба. Всъщност съответният правен субект трябва да може да поиска и да получи тези лихви за периода от датата, на която разглежданата парична сума е била платена на съответната държава членка или е трябвало да бъде предоставена от тази държава членка на съответния субект, до датата на подаване на жалба по съдебен ред.

- 78 Накрая, с оглед на поставения от запитващата юрисдикция въпрос дали е законосъобразно националният законодател да предвиди, че при всички положения от плащането на лихви могат да се ползват само правните субекти, които са подали жалба по съдебен ред, с която искат възстановяване или предоставяне на парични суми, чието плащане им е било наложено или съответно отказано от компетентния национален орган в нарушение на правото на Съюза, а не и правните субекти, които са подали само жалба или предварително искане по административен ред пред компетентния национален орган, която/което е била/о отхвърлена/о с изрично или мълчаливо решение на този орган, следва да се уточни, че ефективното упражняване на правата, гарантирани от правото на Съюза, по принцип не изисква националните органи да пристъпят служебно към възстановяване или плащане на такива суми и към плащане на такива лихви, без каквато и да било инициатива от страна на правните субекти за започване на спорно производство, в което да потърсят защита на тези права.
- 79 Както бе посочено в точка 74 от настоящото решение, свободата на действие, с която разполагат държавите членки, при липсата на правна уредба на Съюза, за да установят реда и условията за плащане на лихви върху парични суми, които са им били платени неправомерно или които те са събрали неправомерно, трябва да се упражнява при спазване на принципа на ефективност и във връзка с това то трябва по-специално да не прави прекомерно трудно или практически невъзможно упражняването на правата, предоставени на частноправните субекти от правния ред на Съюза.
- 80 Сам по себе си този въпрос трябва да се анализира в съответствие с постоянната практика на Съда и във всеки отделен случай, в който се поставя, да се държи сметка за мястото на съответната национална разпоредаба или разпоредаби в цялото производство, за протичането на това производство и за особеностите на тези разпоредаби пред различните национални инстанции (решение от 6 октомври 2015 г., *Târșia*, C-69/14, EU:C:2015:662, т. 36 и цитираната съдебна практика). В това отношение следва да се вземат предвид по-специално принципите, които стоят в основата на националната съдебна система, като принципа на гарантиране на правото на защита, принципа на правна сигурност и правилното протичане на производството (решения от 14 декември 1995 г., *Peterbroeck*, C-312/93, EU:C:1995:437, т. 14 и от 6 октомври 2021 г., *Conorzio Italian Management и Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, т. 63). Освен това, както стана ясно от точка 75 от настоящото решение, трябва да се установи дали разглежданите в конкретния случай правила на националното право относно лихвите лишават съответния правен субект от подходящо обезщетение за причинената му загуба.
- 81 Именно в светлината на тези съображения националната юрисдикция следва да провери дали в случая разглежданата в главното производство национална правна уредба не затруднява прекомерно упражняването на правата на правните субекти, които, макар да не са подали жалба по съдебен ред за плащането на парична сума, която им е била отказана, или за възстановяването на парична сума, която са платили, все пак са поели инициатива и са подали жалба или искане по административен ред за тази цел. При извършването на този анализ посочената юрисдикция трябва по-специално да вземе предвид и евентуално да претегли интересите, свързани съответно със защитата на правото на защита, с принципа на правна сигурност, с правилното протичане на производството, както и със зачитането на правото на Съюза и на правата, които правните субекти черпят от него.

- 82 Що се отнася до конкретните обстоятелства по дело C-415/20 обаче, следва да се уточни — най-общо и както прави генералният адвокат в точка 124 от заключението си — че в акта за преюдициално запитване и в представените пред Съда писмени становища не се съдържат никакви обяснения, които могат да обосноват възможността след такова претегляне на правния субект да бъде отказано право на лихви с единствения мотив, че той не е подал жалба по съдебен ред за плащането на парична сума, която му е била отказана, или за възстановяването на парична сума, която му е била наложена като имуществена санкция, в нарушение на правото на Съюза.
- 83 Що се отнася по-специално до принципа на правна сигурност, следва да се вземе предвид обстоятелството, че в случай като разглеждания по това дело компетентният национален орган може, без да засегне правата на трети лица, да приеме решение за предоставяне на първоначално отказаната парична сума или за възстановяване на паричната сума, чието плащане първоначално е било наложено, по такъв начин, че плащането на лихви да не влиза в противоречие окончателно административно решение, както, изглежда, е направил компетентният орган в настоящия случай, като е преразгледал първоначалните решения, с които е отказал да предостави поисканите от правния субект възстановявания при износ и след това му е наложил имуществена санкция.
- 84 Така от точки 70—83 от настоящото решение следва, че принципите на правото на Съюза относно правото на правните субекти да получат възстановяване на парични суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и относно правото да им бъдат изплатени лихви върху тези суми, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че когато плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено в нарушение на правото на Съюза, може да се плати лихва само за периода от датата на подаване на жалба по съдебен ред — с която се иска да им бъде платена парична сума, която им е била отказана, или съответно да им бъде върната парична сума, която те са платили — до датата на постановяване на решението от компетентния съд, но не и за периода преди това. Тези принципи обаче сами по себе си не представляват пречка за това в национална правна уредба да се предвиди, че лихва се дължи само ако е подадена такава жалба, стига с това да не се затруднява прекомерно упражняването на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза.
- 85 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че принципите на правото на Съюза относно правото на субектите да получат възстановяване на паричните суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и плащането на лихви върху тези парични суми, трябва да се тълкуват:
- първо, в смисъл че се прилагат в хипотезата, при която въпросните парични суми съответстват, от една страна, на възстановявания при износ, които са били предоставени със закъснение на правен субект, след като са му били отказани в нарушение на това право, и от друга страна, на имуществена санкция, наложена на този правен субект в резултат на това нарушение,
 - второ, в смисъл че се прилагат, когато от решение на Съда или на национален съд следва, че плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено от

национален орган въз основа на неправилно тълкуване или прилагане на правото на Съюза, и

- трето, в смисъл че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че когато плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено в нарушение на правото на Съюза, плащането на лихви се дължи само за периода от датата на подаване на жалба по съдебен ред, с която се иска плащане или възстановяване на разглежданата парична сума, до датата на постановяване на решението от компетентния съд, но не и за периода преди това. Тези принципи обаче сами по себе си не представляват пречка за това в национална правна уредба да се предвиди, че лихва се дължи само ако е подадена такава жалба, стига с това да не се затруднява прекомерно упражняването на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза.

По съдебните разноски

- 86 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Принципите на правото на Съюза относно правото на субектите да получат възстановяване на паричните суми, чието плащане им е било наложено от държава членка в нарушение на правото на Съюза, както и плащането на лихви върху тези парични суми, трябва да се тълкуват:

- първо, в смисъл че се прилагат в хипотезата, при която въпросните парични суми съответстват, от една страна, на възстановявания при износ, които са били предоставени със закъснение на правен субект, след като са му били отказани в нарушение на това право, и от друга страна, на имуществена санкция, наложена на този правен субект в резултат на това нарушение,
- второ, в смисъл че се прилагат, когато от решение на Съда или на национален съд следва, че плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено от национален орган въз основа на неправилно тълкуване или прилагане на правото на Съюза, и
- трето, в смисъл че не допускат национална правна уредба, която предвижда, че когато плащането на възстановявания при износ, на имуществена санкция, на антидъмпингови мита или на вносни мита е било отказано или съответно наложено в нарушение на правото на Съюза, плащането на лихви се дължи само за периода от датата на подаване на жалба по съдебен ред, с която се иска плащане или възстановяване на разглежданата парична сума, до датата на постановяване на решението от компетентния съд, но не и за периода преди това. Тези принципи обаче сами по себе си не представляват пречка за това в национална правна уредба

да се предвиди, че лихва се дължи само ако е подадена такава жалба, стига с това да не се затруднява прекомерно упражняването на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза.

Подписи